

KRAJOWA RADA DROBIARSTWA
IZBA GOSPODARCZA

KIB
KRAJOWA IZBA
BIOPALIW

Warszawa, 21 listopada 2025 r.

**Szanowny Pan
Stefan Krajewski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

Postulaty dodatkowych działań ochronnych dla sektorów wrażliwych w związku z planowaną umową o wolnym handlu UE–Mercosur

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu niżej podpisanych organizacji branżowych, pragniemy ponownie wyrazić nasze poważne obawy związane z planowanym wejściem w życie umowy o wolnym handlu pomiędzy Unią Europejską a krajami Mercosur.

Nasze sektory konsekwentnie sprzeciwiają się przyjęciu tej umowy w obecnym kształcie, gdyż – mimo deklarowanych klauzul ochronnych – w naszej ocenie doprowadzi ona do napływu na rynek unijny towarów niespełniających wysokich i kosztownych standardów produkcji obowiązujących w UE, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa żywności, dobrostanu zwierząt i ochrony środowiska.

Nie jesteśmy przeciwni wolnemu handlowi jako idei – popieramy handel międzynarodowy, o ile odbywa się on na zasadach uczciwej konkurencji i równych standardów produkcji. Jednakże obecna konstrukcja umowy UE–Mercosur nie zapewnia takiego poziomu równowagi.

Przyjmujemy do wiadomości przedstawiane propozycje dotyczące klauzul ochronnych oraz systemu rekompensat dla rolników w przypadku poważnych zakłóceń w handlu, jednak z dużą rezerwą podchodzimy do ich praktycznej skuteczności. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że mechanizmy te są często zbyt powolne i niewystarczające, by realnie przeciwdziałać destabilizacji rynku.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę fakt, że dyskusje na temat klauzul ochronnych nie zostały zamknięte, uważamy, że Polska powinna zaproponować własne rozwiązania, które ograniczą negatywny wpływ planowanej umowy na polskich producentów rolnych i firmy przetwórcze.

Pragniemy podkreślić, iż umowa w zaproponowanym kształcie w sposób szczególnie dotkliwy oddziaływać będzie na sektor rolno-spożywczy. Polska – w przeciwieństwie do pozostałych

państw członkowskich – nie posiada możliwości zrekompensowania powstałych strat poprzez inne sektory gospodarki.

W związku z powyższym, wnosimy o uwzględnienie istotnej poprawki dotyczącej systemu kontyngentów taryfowych przewidzianych dla poszczególnych produktów rolnych w ramach umowy UE–Mercosur.

Proponowane przez nas podejście, oparte jest na utrzymaniu ustalonych w toku dotychczasowych negocjacji wielkości wolumenów, których preferencyjny import jest przewidziany w ramach planowanej umowy.

1. Zgodnie z zapisami projektu umowy, kraje Mercosur mają otrzymać kontyngent taryfowy w wysokości 180 tysięcy ton mięsa drobiowego z obniżonymi lub zerowymi stawkami celnymi w podziale na mięso z kością i bez kości. Uważamy, że podział ten jest niewystarczający a wolumen ten wymaga doprecyzowania poprzez podział na poszczególne asortymenty, stanowiące ich procentowy udział w tuszce kurczaka. Dla przykładu – jeśli filet z kurczaka stanowi ok. 32% masy tuszki, to udział tego asortymentu w przyznanym kontyngencie również powinien wynosić 32%, co pozwoliłoby uniknąć sytuacji, w której do Unii Europejskiej trafiałyby niemal wyłącznie najbardziej wartościowe elementy tuszki, powodując poważne zaburzenia rynkowe i presję cenową na europejskich producentów.

Proponowany przez nas podział wolumenu kontyngentów na konkretne kategorie produktów (np. ćwiartka, skrzydełka) jest rozwiązaniem racjonalnym i proporcjonalnym, które pozwoliłoby na utrzymanie równowagi na rynku wewnętrznym UE, a jednocześnie nie ograniczałoby całkowicie wymiany handlowej z krajami Mercosur.

2. W przypadku wołowiny proponujemy podejście analogiczne jak w przypadku powyżej przedstawionej propozycji dotyczącej mięsa drobiowego, czyli podział wolumenu kontyngentów na konkretne kategorie produktów.
3. W przypadku cukru proponujemy, aby preferencyjny dostęp do rynku unijnego dotyczył cukru rafinowanego (*po odpowiednim przeliczeniu*), a nie, jak dotychczas jest planowane, cukru surowego. W tym przypadku pragniemy podkreślić, że preferencje dla cukru surowego, wspierają przede wszystkim tych producentów, którzy dysponują infrastrukturą do rafinacji cukru surowego. W efekcie będzie to dodatkowo ograniczać ich zainteresowanie produkcją cukru z buraków cukrowych i prowadzić do zmniejszania arealu uprawy buraka cukrowego. Szczególnie niekorzystnie wpłynąć to może na producentów buraków cukrowych w Polsce (co potwierdzają sygnały o ograniczaniu kontraktacji).
4. W odniesieniu do alkoholu etylowego proponujemy, aby potencjalny dostęp do rynku unijnego w postaci kontyngentu dla etanolu paliwowego nie obejmował bioetanolu pierwszej generacji (crop-based biofuels), co będzie zgodne z ustanowionym na mocy Dyrektywy RED II górnej granicy dla udziału biopaliw pochodzących z upraw żywnościowych i paszowych w transporcie, natomiast w przypadku pozostałej części kontyngentu na alkohol poza paliwowy, należy ustanowić obostrzenie dotyczące konieczności celowego wykorzystania go w nowo powstających segmentach rynku tj.

biochemikaliach. Z naszej wiedzy wynika, że ten pomysł upadł w roku negocjacji umowy handlowej z krajami Mercosur. Tym niemniej, zdając sobie z ograniczonych niestety możliwości UE do monitorowania ostatecznego przeznaczenia produktu, takie obostrzenie wydaje się niezbędne wobec faktu, że w myśl podpisanego porozumienia docelowy kontyngent etanolu poza paliwowego w wysokości 450 000 ton z przeznaczeniem na rynek tradycyjny bez ograniczeń co do zastosowania nakłada się na już istniejący import bectowy z krajów trzecich istotnie ograniczający chłonność rynkową europejskiego produktu. Wielkość ta w zdecydowany sposób przyczyni się do dalszej eliminacji europejskich producentów z tego segmentu. Uważamy ponadto, że w pełni zasadnym rozwiązaniem jest jednocześnie wprowadzenie automatycznych mechanizmów ochrony rynku alkoholu etylowego. Mechanizmy te muszą w sposób elastyczny i szybki przywracać cła w przypadku zaburzenia konkurencyjności na rynku wewnętrznym.

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o uwzględnienie tego postulatu w stanowisku Polski w ramach dalszych rozmów i konsultacji dotyczących umowy UE–Mercosur.

Sygnatariusze organizacji branżowych:

Dariusz Goszczyński

Prezes Zarządu

Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba
Gospodarcza

Jerzy Wierzbicki

Prezes Zarządu

Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła
Mięsnego

Krzysztof Nykiel

Prezes Zarządu

Krajowy Związek Plantatorów Buraka
Cukrowego

Adam Stępień

Członek Zarządu

Krajowa Izba Biopaliw